



มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาโภชนาการ

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาโภชนาการ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

งานด้านโภชนาการของประเทศไทยนั้นมีความแข็งแกร่งในหลายด้าน อาทิ การมีนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารและโภชนาการระดับประเทศ และมีแผนการดำเนินงานด้านอาหารและโภชนาการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายระดับโลก เช่น เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) และ เป้าหมายโภชนาการระดับโลก (Global Nutrition Targets) โดยรัฐบาลสนับสนุนเงินอุดหนุนการจัดอาหารกลางวันในเด็กปฐมวัย และวัยเรียน รวมทั้งมีโครงสร้างการบริหารจัดการแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภายใต้ความร่วมมือกับภาคีเชิงยุทธศาสตร์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งความรับผิดชอบตามกลุ่มวัย (Cluster) เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงภายใต้ทฤษฎี Life Course Approach นอกจากนี้ผู้บริหารระดับกระทรวง ระดับกรม เน้นการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) เพื่อก้าวสู่ Thailand 4.0 อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้ดูแลด้านโภชนาการในประเทศไทยนั้น ยังคงมีอยู่และเป็นปัญหาที่ควรได้รับการจัดการเพื่อให้การดำเนินงานด้านโภชนาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อาทิ โครงสร้างวิชาชีพด้านโภชนาการ มีอัตรานักโภชนาการยังไม่เพียงพอ ทั้งในระดับส่วนกลางและพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านโภชนาการน้อย ไม่ครอบคลุมกับภาระงาน และขนาดของปัญหาในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งขาดผู้ชำนาญการด้านโภชนาการ บุคลากรขาดทักษะด้านการวิจัย การนำเสนอผลงานในระดับนานาชาติ ทักษะการสื่อสารและการแปลงความรู้ด้านวิชาการที่ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้เส้นทางความก้าวหน้าในสายงานโภชนาการมีน้อย ไม่มั่นคง ผลการประเมินความสุขของการทำงานของบุคลากรอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ซึ่งแม้จะมีจุดอ่อนดังกล่าว แต่งานด้านโภชนาการในประเทศไทยยังมีโอกาสที่จะพัฒนาไปได้ด้วยนโยบายของหน่วยงานภาครัฐและโครงสร้างของประชากรในปัจจุบันที่ส่งเสริมให้โภชนาการได้มีความบทบาทมากขึ้นในการดำรงชีวิต อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัย มีแผนพัฒนาเทคโนโลยีเข้าสู่สังคมออนไลน์ การสื่อสารรวดเร็ว หลากหลายช่องทาง สามารถสร้างกระแสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านโภชนาการได้รวดเร็ว เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลนำไปสู่ความรู้ด้านโภชนาการ (Nutrition Literacy) และสร้างกระแสสังคมให้เกิดความตระหนักในการดูแลสุขภาพด้านโภชนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเลือกแหล่งอาหาร การกินอาหาร ที่มีคุณค่าทางโภชนาการ รวมทั้งมีการรวมกลุ่มของวิชาชีพด้านโภชนาการและภาคีเครือข่าย ทำให้มีพลังในการขับเคลื่อนงาน และมีการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการผลิตและจัดบริการอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงจะเห็นได้ว่าวิชาชีพด้านโภชนาการของประเทศไทยนั้นยังมีความจำเป็นอย่างมาก และเป็นอาชีพที่มีโอกาสพัฒนา เนื่องจากมีความจำเป็นในแง่ของโครงสร้างประชากรและนโยบายต่าง ๆ ได้มุ่งให้ความสำคัญทางด้านโภชนาการในทุกช่วงวัย ดังนั้นมาตรฐานอาชีพด้านโภชนาการจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับประเทศไทย เพื่อให้เกิดการดำเนินงานได้อย่างมีมาตรฐานและเกิดประสิทธิผลสูงสุดสำหรับผู้รับบริการด้านโภชนาการ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ เนื้อหา

10. ระดับคุณวุฒิ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)